

УНИВЕРЗИТЕТСКА
ДЕЧЈА КЛИНИКА
ТИРШОВА
ОСНОВАНА 1924.

**Процедура за извођење стимулационог
теста за процену дефицита хормона раста
инсулински тест**

Верзија	Датум	Ознака процедуре	Деловодни број	Израдио/ла	Одобрио/ла
1.	07.12.20 17.	ПП 30		Доц. др Вера Здравковић мс Данијела Богоевска	Проф. др Силвија Сајић Комисија за предагање и усвајање процедура

Верзија	Датум	Разлог измене	Израдио/ла	Одобрио/ла
			Директор Доц. др Сениша Дучић МП	

1. СВРХА

Сврха ове процедуре јесте да се дефинишу поступци и одговорности приликом извођења исте.

2. ОБИМ ПРИМЕНЕ И ПОЉЕ ПРИМЕНЕ

Тестови за процену секреције хормона раста изводе се код деце која показују поремећај у расту (успорен или низак раст –деца, која расту мање од 4.5цм годишње).

3. ОДГОВОРНОСТИ

За поступак извођења теста одговорна је МС/МТ, док лекар одговара за коришћење и тумачење добијених резултата. Лекар на специјализацији је задужен за праћење виталних функција и стања детета током теста, при чему је дужан да о свакој промени обавести лекара-педијатра и МС/МТ.

4. СПИСАК СКРАЋЕНИЦА

УДК	Универзитетска дечја клиника
МС	медицинска сестра
МТ	медицински техничар
ИТТ	инсулински тест
ХР	хормон раста

5. ДЕФИНИЦИЈЕ

Тестови за процену секреције хормона раста подразумевају стимулацију аденохипофизе на лучење ХР, који се изводе у болничким условима.

6. ДЕТАЉАН ОПИС ПРОЦЕДУРЕ (ИЛИ ДЕТАЉАН ОПИС ПРОЦЕСА, ПОСТУПКА)

1. Припремна фаза

Припрема сестре: Неопходно је да опере руке и стави рукавице за једнократну употребу.

Припрема пацијента : Детету и родитељима се пре почетка теста објасни сврха, начин извођења теста и могуће нежељене реакције (осећај мучнине, повраћање, која се ретко дешавају).

Потребан материјала: тупфери газе, алкохол, повеска, рукавице за једнократну употребу, сталак са епруветама, интавенска канила, раствор 0,9% NaCl, раствор 10% глукозе, раствор 50% глукозе, систем за интравенску рехидрацију,бризгалице од 2мл и 5 мл, игле, фластер, карпула инсулина-брзоделујућег-актрапид, инсулинска бризгалица, инсулинска игла, упутнице за лабораторију, температурно-терапијска листа, листа за извођење инсулинског теста, тас, апарат за мерење крвног притиска, апарат за мерење капиларне гликемије и ургентна (антишок) терапија.

2.Фаза извођења

Тест се изводи на одељењу под надзором стручних лица.

Тест се почиње ујутру после уобичајеног ноћног гладовања и пре јутарњег оброка. Пошто тест захтева узимање више узорака венске крви потребно је да се пре почетка теста пласира интравенска канила.

На почетку теста, односно у времену означеном као 0 минут узима се узорак за одређивање базалне концентрације ХР, нивоа гликемије, концентрације кортизола, лекар на специјализацији измери виталне параметре (крвни притисак, пулс и респирације), затим дете треба да добије интравенски брзоделујући инсулин у дози од 0.1 јед/кг телесне тежине. Током теста дете треба да лежи и да избегава свако непотребно кретање, медицинска сестра/техничар, лекар педијатар и лекар на специјализацији морају бити присутни поред детета сво време током извођења теста. Узорци венске крви се узимају након 15, 30, 45, 60, 90 и 120 минута за одређивање концентрације ХР, кортизола и глукозе.

Уколико гликемија падне за 50% од почетне вредности узимају се узорци венске крви и за одређивање концентрације инсулина и кортизола. Детету се даје раствор 10% глукозе у спором болусу у дози од 1мл/кг телесне тежине и након 5 минута се поново проверава ниво гликемије и уколико је потребно болус 10% глукозе се понавља или се укључује континуирана интравенска рехидрација раствором 10% глукозе у дози од 5-10 мл/кг телесне тежине. Прате се витални параметри детета у истим временима у којима се узимају узорци крви, а по потреби и чешће. Узорке крви послати у лабораторију најкасније сат времена од узимања.

3.Завршна фаза

Након завршеног теста дете добија слadak доручак, распрема се сав употребљен материјал, прати се стање детета (одређује гликемија) све докле год то стање детета то захтева.

7. Докази

Температурно – терапијска листа, листа за извођење инсулинског теста и историја болести.

РБ	НАЗИВ ДОКАЗА	АРХИВИРАЊЕ			ОДГОВ.
		МЕСТО	НАЧИН	РОК (ГОД.)	
1.	историја болести	одељење	полица бр	5 год	МС/МТ лекар

2.	Температурно-терапијска листа	одељење	полица бр	5 год	МС/МТ лекар
3.	листа за извођење инсулинског теста	одељење	полица бр	5 год	МС/МТ лекар

8. РЕФЕРЕНЦЕ

1. van Vught, A.J., Nieuwenhuizen, A.G., Gerver, W.J. *et al.* (2009) Pharmacological and physiological growth hormone stimulation tests to predict successful GH therapy in children. *Journal of Pediatric Endocrinology and Metabolism*, 22, 679–694.
2. Clemmons, D.R. (2011) Consensus statement on the standardization and evaluation of growth hormone and insulin-like growth factor assays. *Clinical Chemistry*, 57, 555–559.